

LIFE-IP 4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002)
Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των
περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και
των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα

Γ' έκθεση για την κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών

Παραδοτέο Δράσης C.5

©Φώτης Καφέτσας/ Click στη φύση/ LIFE-IP 4 NATURA

WWF Ελλάς
Ιανουάριος 2024

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

Με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος LIFE
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση του Πράσινου Ταμείου

Έκδοση	Ημερομηνία	Σημειώσεις - τροποποιήσεις
1	Ιανουάριος 2024	Αρχική έκδοση

Προτεινόμενη βιβλιογραφική αναφορά:

Καλλιβωκά Ε., Ορφανού Β., Μελισουργός Γ. (2024). Γ' έκθεση για την κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων εμπλεκόμενων μερών. Έργο LIFE-IP 4 NATURA: Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων, και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα (LIFE16 IPE/GR/000002). Παραδοτέο Δράσης C.5. WWF Ελλάς, Αθήνα, 38 σελ.

Suggested citation:

Kallivoka E., Orfanou V., Melissourgos Y. (2024). Third report on stakeholder capacity building. LIFE-IP 4 NATURA: integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece (LIFE16 IPE/GR/000002). Deliverable of Action C.5. WWF Greece, Athens, pp. 38.

Υπεύθυνος εταίρος της δράσης: WWF Ελλάς

Στη δράση συμμετέχουν οι ομάδες έργου των εταίρων:

- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Πανεπιστήμιο Πατρών
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία
- Περιφέρεια Κρήτης
- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- Περιφέρεια Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας
- Πράσινο Ταμείο
- Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Η παρούσα έκδοση εκφράζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών της. Ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iv
SUMMARY	v
1 Εισαγωγή	1
1.1 Το έργο LIFE-IP 4 NATURA	1
1.2 Η δράση C.5	2
1.3 Το αντικείμενο της Γ' έκθεσης	2
2 Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων κατάρτισης (γ' φάση του έργου)	4
2.1 Επισκόπηση της Δράσης C.5	4
2.1.1 Στόχοι δράσης C.5	4
2.2 Σεμινάρια/ Webinars, Τηλεκπαίδευση (E-platform)	5
2.2.1 Περιεχόμενο σεμιναρίων	5
2.2.2 Διοργάνωση και υλοποίηση των σεμιναρίων	8
2.3 Η ηλεκτρονική πλατφόρμα (e- platform)	9
2.3.1 Στόχοι και υλικό	9
2.3.2 Η μαθησιακή διαδικασία	14
2.3.3 Τεχνικά χαρακτηριστικά	14
3 Σχεδιασμός δράσεων κατάρτισης (δ' φάση του έργου)	16
3.1 Σχεδιασμός συνεχιζόμενων δράσεων κατάρτισης	16
3.2 Σχεδιασμός νέων δράσεων κατάρτισης	18
3.2.1 Μέθοδος	18
3.2.2 Αποτελέσματα	19
3.3 Πλάνο υλοποίησης	29

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει την επισκόπηση των δράσεων κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων της γ' φάσης του έργου, καθώς και τον σχεδιασμό των δράσεων για την επόμενη διετία (Δεκέμβριος 2023- Νοέμβριος 2025).

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς διακρίνονται στην υλοποίηση σεμιναρίων κατάρτισης και στη λειτουργία της πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης. Σε αυτή τη φάση το κοινό-στόχος από τα στελέχη των αρχών και των φορέων με αρμοδιότητα σε περιοχές Natura 2000 παρακολούθησε 4 κύκλους σεμιναρίων για το νομικό πλαίσιο, τη διαχείριση, τη διακυβέρνηση των προστατευόμενων περιοχών καθώς και σεμινάριο για τις «λύσεις βασισμένες στη φύση», ενώ επίσης παρακολούθησε τα μαθήματα των ίδιων θεματικών στην e-learning platform. Το κοινό-στόχος από τους χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000 και τα μέλη της κοινωνίας των πολιτών παρακολούθησε στο διάστημα αναφοράς 5 κύκλους σεμιναρίων για το δίκτυο Natura 2000, την προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα, τις προστατευόμενες περιοχές και τη διαχείριση τους καθώς και σεμινάριο για τις «λύσεις βασισμένες στη φύση».

Για την επόμενη φάση του έργου προβλέπεται συνέχιση των κύκλων σεμιναρίων που έχουν υλοποιηθεί μέχρι τώρα, δημιουργία νέων κύκλων σεμιναρίων σε σχετικά θέματα, επικαιροποίηση του υλικού της e-platform και ενίσχυση του με νέα μαθήματα. Επιπλέον, έχουν σχεδιαστεί και νέες δράσεις για την κλιμάκωση και περαιτέρω διάχυση (scale up) δράσεων κατάρτισης άλλων προγραμμάτων LIFE, έργων που χρηματοδοτεί το Πράσινο Ταμείο, καθώς και δράσεων του WWF, την μεταφορά γνώσης σε ειδικά θέματα προστατευόμενων περιοχών καθώς και τη μεταφορά γνώσης στο πλαίσιο της υλοποίησης λοιπών δράσεων του έργου (C.1, C.2, D).

SUMMARY

This report provides an overview of capacity building activities of the project 3rd phase, as well as the planning of the activities for the next two years (December 2023- November 2025).

The actions implemented during the reporting period can be distinguished in the implementation of training seminars and the operation of the e-learning platform. In this phase, the target audience from the authorities with responsibility in Natura 2000 areas attended 4 seminars on the legal framework, protected areas management and governance, as well as a seminar on "nature-based solutions" while also attending the courses of the same subjects on the e-learning platform. The target audience of users with an economic interest in Natura 2000 areas and members of civil society attended 5 seminars in the reference period regarding the Natura 2000 network, the protection of biodiversity in Greece, the protected areas of Greece and their management, as well as seminar on "nature-based solutions".

For the next phase of the project, the continuation of the seminar cycles that have been implemented so far, the creation of new seminar cycles on related topics, the updating of the e-platform material and the creation of new e-courses are foreseen. In addition, new training actions have been designed to scale up capacity building activities of other LIFE programs, projects financed by the Green Fund, as well as WWF capacity building projects, the transfer of knowledge on special issues of protected areas as well as the transfer of knowledge in the context of the implementation of other actions of the project (C.1, C.2, D).

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΤΟ ΕΡΓΟ LIFE-IP 4 NATURA

Το LIFE-IP 4 NATURA είναι το πρώτο ολοκληρωμένο έργο LIFE (LIFE Integrated Project – LIFE-IP) που εγκρίνεται για την Ελλάδα και, παράλληλα, το μεγαλύτερο σε διάρκεια και χρηματοδότηση πρόγραμμα για τη φύση, που έχει λάβει ποτέ η χώρα. Για πρώτη φορά, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενσωματώνονται συνεκτικά, σε ένα ενιαίο πρόγραμμα, δράσεις οι οποίες καλύπτουν όλο το εύρος των παραμέτρων που σχετίζονται με την προστασία της φύσης: πολιτική, οικονομία, κοινωνία, και επιστημονική γνώση.

Αποτελεί το σημαντικότερο έργο των τελευταίων δεκαετιών για την προστασία της φύσης στην Ελλάδα. Δώδεκα εταίροι, υπό τον συντονισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενώνουν τις δυνάμεις τους, δημιουργώντας μια «ασπίδα» για την ελληνική φύση, σχεδιάζοντας νέα εργαλεία προστασίας και διαχείρισης και αναδεικνύοντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η αρμονική συνύπαρξη του ανθρώπου με το φυσικό του περιβάλλον.

Το έργο LIFE-IP 4 NATURA φιλοδοξεί να ενισχύσει συνολικά την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και τη συμμόρφωση της χώρας με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη φύση. Αποτελεί την πρώτη ολοκληρωμένη και συντονισμένη πρωτοβουλία για την υλοποίηση του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας της χώρας για το δίκτυο Natura 2000 σε εθνικό, περιφερειακό, και τοπικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα το έργο αποσκοπεί:

- στη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων,
- στην ολοκληρωμένη διαχείριση του δικτύου Natura 2000,
- στην ενδυνάμωση των αρχών και υπηρεσιών που είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή της νομοθεσίας για τη φύση,
- στην ενεργό συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων στη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών Natura 2000,
- στην ευρεία ενημέρωση του ελληνικού κοινού αναφορικά με το δίκτυο Natura 2000 και τη σημασία του και στην ενεργή συμμετοχή των πολιτών και την υιοθέτηση νοοτροπιών και συμπεριφορών θετικών απέναντι στις περιοχές Natura 2000,
- στην κινητοποίηση συμπληρωματικών χρηματοδοτήσεων για την επίτευξη των στόχων των οδηγιών για τη φύση στην Ελλάδα.

Το έργο συντονίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και σε αυτό συμμετέχουν έντεκα ακόμα εταίροι: το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το WWF Ελλάς, η Ελληνική Орνιθολογική Εταιρεία, η Περιφέρεια Κρήτης, η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, η Περιφέρεια Αττικής, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, το Πράσινο Ταμείο, και ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ). Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Πράσινο Ταμείο.

1.2 Η δράση C.5

Στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP 4 NATURA, η ομάδα έργου του WWF Ελλάς, ως συντονιστής εταίρος της δράσης C.5 «Κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών (stakeholder capacity building)», έχει αναλάβει τον σχεδιασμό ενός στοχευμένου προγράμματος κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων για τις ομάδες των εμπλεκόμενων μερών σχετικά με τις περιοχές Natura 2000 στην Ελλάδα, καθώς και την υλοποίησή του σε επαναλαμβανόμενους κύκλους εφαρμογής, αξιολόγησης, και επαναδιαμόρφωσης.

Η δράση C.5 έχει ως κύριο στόχο την βελτίωση της κατανόησης και την επαύξηση των γνώσεων των κύρια εμπλεκόμενων μερών (δημοσίων αρχών και χρηστών) σχετικά με τις ανάγκες εφαρμογής των οδηγιών για τη φύση και τους οικοτόπους, και ειδικότερα τις ανάγκες διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα.

Η δράση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των οδηγιών για τη φύση στη χώρα μας, όπως προβλέπεται από τα μέτρα του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020. Υλοποιείται μέσω σεμιναρίων και εργαστηρίων δια ζώσης, ζωντανών διαδικτυακών συνεδριών, και ηλεκτρονικής ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης με χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Η στόχευση και το περιεχόμενο των επιμέρους δραστηριοτήτων, καθώς και το υλικό της κατάρτισης σχεδιάζονται με βάση τις αξίες και τις θέσεις των εμπλεκόμενων, με στόχο να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ανησυχίες τους, αυξάνοντας το επίπεδο εμπειρογνομosύνης και γνώσης, και ταυτόχρονα προσφέροντας πρόσθετες πληροφορίες σε θέματα εφαρμογής των οδηγιών για τη φύση και διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 της Ελλάδας.

Την δράση υλοποιεί και συντονίζει το WWF Ελλάς με τη συμμετοχή του ΥΠΕΝ, του ΟΦΥΠΕΚΑ, του Πράσινου Ταμείου, της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, του Πανεπιστημίου Πατρών, του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, ενώ επίσης συνδράμουν οι περιφερειακές αρχές-εταίροι του έργου (Περιφέρειες Κρήτης, Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης, Αττικής και Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτ. Μακεδονίας).

1.3 ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ Γ' ΕΚΘΕΣΗΣ

Η παρούσα έκθεση, σε συνέχεια αυτής της εισαγωγικής ενότητας, περιλαμβάνει δύο ακόμα ενότητες. Στην πρώτη γίνεται η επισκόπηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των δράσεων κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων κατά τη γ' φάση του έργου (Δεκέμβριος 2023 – Νοέμβριος 2025).

Σε αυτήν παρουσιάζεται η γενική διάρθρωση της Δράσης C.5 και περιγράφονται αναλυτικότερα τα σεμινάρια κατάρτισης και η ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης. Στην αμέσως επόμενη ενότητα περιγράφεται συνοπτικά ο σχεδιασμός των δράσεων για την επόμενη διετή περίοδο (Δεκέμβριος 2023 – Νοέμβριος 2025) και προσδιορίζεται το γενικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους.

Σημειώνεται ότι ο σχεδιασμός των δράσεων χωρίζεται σε δύο κεφάλαια, το ένα περιλαμβάνει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των συνεχιζόμενων δράσεων, δηλαδή των δράσεων που είχαν

προσδιοριστεί στην «Β' έκθεση για την κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών». Το δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνει τον σχεδιασμό νέων δράσεων κατάρτισης, δηλαδή δράσεων που δεν είχαν προσδιοριστεί κατά την προηγούμενη περίοδο αναφοράς και προσδιορίζονται στην παρούσα περίοδο. Με τον τρόπο αυτό, ολοκληρώνεται το πρόγραμμα έτσι όπως είχε σχεδιαστεί αρχικά και συγχρόνως επιχειρείται η κεφαλαιοποίηση και διάχυση προγενέστερων ή επικείμενων δράσεων, λαμβάνοντας υπόψη α) τη καταγραφή των αναγκών κατάρτισης των εμπλεκόμενων, β) τη σημαντική διαμόρφωση και συστηματοποίηση γνώσης και εμπειρίας στο πλαίσιο άλλων έργων που έχουν υλοποιηθεί από διάφορους φορείς, γ) την ανάγκη για αντιμετώπιση των περιορισμένων ευκαιριών για περαιτέρω διάχυση της γνώσης αυτής μετά το πέρας των σχετικών έργων, και δ) τον ίδιο τον στρατηγικό χαρακτήρα του έργου LIFE-IP.

Τα βήματα που ακολουθήθηκαν και τα αποτελέσματα περιγράφονται στο δεύτερο κεφάλαιο της ενότητας του σχεδιασμού δράσεων για τη δ' φάση του έργου.

Οι παραπάνω εργασίες δεν θα μπορούσαν να ολοκληρωθούν χωρίς τη συνδρομή ορισμένων εκ των εταίρων του έργου, οι οποίοι πρόσφεραν απαραίτητες πληροφορίες, διευκρινήσεις και ανατροφοδότηση. Στο πλαίσιο αυτό, οφείλονται θερμές ευχαριστίες στα στελέχη της Ομάδας Διοίκησης Έργου (ΟΦΥΠΕΚΑ) και του Πράσινου Ταμείου.

2 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Γ' ΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ)

2.1 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ C.5

2.1.1 Στόχοι δράσης C.5

Ο σχεδιασμός της Δράσης C.5 βασίστηκε στην χαρτογράφηση και ανάλυση των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και στην καταγραφή των αναγκών κατάρτισής τους (Δράση A.4), όπως αυτές περιγράφονται στο παραδοτέο «Έκθεση για τη χαρτογράφηση και ανάλυση των εμπλεκόμενων μερών» (Νοέμβριος 2019).

Στο πλαίσιο του αρχικού σχεδιασμού της Δράσης και με τη χρήση του εργαλείου logframe (βλ. παραδοτέο «Α' έκθεση για την κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων εμπλεκόμενων μερών», Νοέμβριος 2019), επιλέχθηκαν δύο βασικές κατηγορίες εμπλεκόμενων, για κάθε μία από τις οποίες προσδιορίστηκαν θεματικοί κύκλοι κατάρτισης. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει συνοπτικά αυτόν τον σχεδιασμό. Στο ίδιο πλαίσιο, για κάθε θεματικό κύκλο προσδιορίστηκαν θεματικές ενότητες και θέματα, και οι θεματικές ενότητες αντιστοιχήθηκαν με συγκεκριμένα κοινά-στόχους, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων ομάδων εμπλεκόμενων (όπως διαφορετικές αρμοδιότητες, δραστηριότητες, ενδιαφέροντα, γεωγραφική θέση, σχέση με τις προστατευόμενες περιοχές, αλλά και υφιστάμενος ή πιθανός ρόλος στη διαχείριση των περιοχών).

Ομάδα 1: στελέχη αρχών και φορέων με αρμοδιότητα σε περιοχές Natura 2000	Ομάδα 2: χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών
Θεματικός κύκλος 1: Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000	Θεματικός κύκλος 3: Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000
Θεματικός κύκλος 2: Διαχείριση των περιοχών Natura 2000	Θεματικός κύκλος 4: Πώς με αφορούν οι περιοχές Natura 2000
Ειδικά θέματα (υλικό κατάρτισης για ειδικότερα κοινά-στόχους)	Θεματικός κύκλος 5: Τα οφέλη των περιοχών Natura 2000

Όπως περιγράφεται στην «Β' έκθεση για την κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών» σε απάντηση των υγειονομικών περιορισμών της πανδημίας COVID-19 ως συνέπεια των παραπάνω, τροποποιήθηκε σε σημαντικό βαθμό το αρχικό πλάνο υλοποίησης των δράσεων κατάρτισης με κοινό-στόχο τις δημόσιες υπηρεσίες σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (το οποίο εστίαζε σε διοργάνωση σεμιναρίων δια ζώσης στις τέσσερις περιοχές του έργου), έτσι ώστε τα σεμινάρια -με τη μορφή πλέον των webinars- να προγραμματίζονται για το σύνολο της χώρας.

Συνολικά, οι δράσεις που υλοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς διακρίνονται στην υλοποίηση σεμιναρίων κατάρτισης και στη λειτουργία της πλατφόρμας τηλεκαίδευσης, και παρουσιάζονται στις ενότητες που ακολουθούν.

2.2 ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ/ WEBINARS, ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (E-PLATFORM)

2.2.1 Περιεχόμενο σεμιναρίων

Οι θεματικοί κύκλοι και τα θέματα όπως είχαν προσδιοριστεί στον αρχικό σχεδιασμό και ο βαθμός ολοκλήρωσης τους μέσω webinars και e-platform για το διάστημα Δεκέμβριος 2021 – Νοέμβριος 2023.

Ομάδα 1: στελέχη αρχών και φορέων με αρμοδιότητα σε περιοχές Natura 2000

Θεματικός κύκλος	Σεμινάρια/ εργαστήρια κατάρτισης	Υλοποίηση
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	3 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000»	3 webinars, Μάρτιος 2022
ΘΚ2 Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»	3 webinars, Μάιος 2023
ΘΚ2 Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών»	3 webinars, Ιούνιος 2023
Ειδικά θέματα	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»	1 webinar, Νοέμβριος 2023
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	4 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000»	2 webinars, Νοέμβριος 2023

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

Ομάδα 2: χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών

Θεματικός κύκλος	Σεμινάρια/ εργαστήρια κατάρτισης	Υλοποίηση
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Το δίκτυο Natura 2000 και η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα – επισκόπηση νομοθεσίας»	6 webinars, Νοέμβριος 2022
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	2 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Το δίκτυο Natura 2000 και η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα – επισκόπηση νομοθεσίας»	3 webinars, Φεβρουάριος 2023
ΘΚ3 Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Α΄ μέρος: Η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα»	3 webinars, Ιούνιος 2023
ΘΚ3 Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Β΄ μέρος: Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα»	3 webinars, Ιούνιος 2023
ΘΚ4 Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα»	1 webinar, Δεκέμβριος 2023**
Ειδικά θέματα	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»	1 webinar, Δεκέμβριος 2023**

****Σημείωση:** Το υλικό και οι διαδικασίες διοργάνωσης για τη διεξαγωγή των εν λόγω σεμιναρίων ολοκληρώθηκαν εντός του Νοεμβρίου 2023. Τα σεμινάρια υλοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο 2023 για την καλύτερη οργάνωση των ημερομηνιών διεξαγωγής.

Το περιεχόμενο των σεμιναρίων περιγράφεται στη συνέχεια.

Σεμινάρια τα οποία απευθύνονται στα στελέχη των δημοσίων υπηρεσιών και φορέων που σχετίζονται με τη διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000»

Το διαδικτυακό σεμινάριο αυτό παρουσιάζει τα βασικά για τη βιοποικιλότητα και το περιβαλλοντικό δίκαιο, παρουσιάζει το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τις περιοχές Natura 2000, με έμφαση την ευρωπαϊκή στρατηγική για την προστασία της βιοποικιλότητας, τις ευρωπαϊκές οδηγίες για τη φύση και τις βασικές υποχρεώσεις που προκύπτουν για τα κράτη μέλη καθώς και αναλύονται οι διατάξεις του άρθρου 6 της οδηγίας για τους οικοτόπους και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο άρθρο 6.3 της οδηγίας, οι ερμηνείες των βασικών εννοιών και ορισμών από το

ευρωπαϊκό δικαστήριο και η εφαρμογή του άρθρου 6.3 από τα κράτη μέλη. Στο δεύτερο μέρος του σεμιναρίου παρουσιάζεται αναλυτικά το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών, οι διαφορετικές κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών, και τα εργαλεία διαχείρισης, το νομικό πλαίσιο για την προστασία των ειδών καθώς και μια σύντομη αναφορά στη διακυβέρνηση των προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με τον ν. 4685/2020.

Σε κάθε επαναληπτικό κύκλο του σεμιναρίου το υλικό επικαιροποιείται κατάλληλα με τις πρόσφατες εξελίξεις στο σχετικό νομικό πλαίσιο.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»

Το διαδικτυακό σεμινάριο αρχικά παρουσιάζει την έννοια της διαχείρισης και των σχετικών ορισμών, παρουσιάζει ένα γενικό εισαγωγικό και θεωρητικό κομμάτι που αφορά τη διαδικασία της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών καθώς και τα στάδια αυτής της διαδικασίας, και κάνει μια σύντομη αναφορά στα διαθέσιμα εργαλεία διαχείρισης. Στη συνέχεια επικεντρώνεται εξολοκλήρου στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η εφαρμογή της διαχείρισης. Τέλος, παρουσιάζει το διαχειριστικό σχέδιο ως ένα διαθέσιμο εργαλείο διαχείρισης, το περιεχόμενο που αυτό μπορεί να έχει καθώς και παρουσιάζονται κάποια στοιχεία για την υλοποίηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και χρηματοδότηση της διαχείρισης. Στη διάρκεια του σεμιναρίου παρουσιάζονται και παραδείγματα από διαχειριστικά μέτρα που έχουν εφαρμοστεί στην Ελλάδα σε περιοχές Natura 2000.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών»

Το διαδικτυακό σεμινάριο παρουσιάζει στην αρχή το θεωρητικό υπόβαθρο της διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με την IUCN, παρουσιάζει την έννοια της διακυβέρνησης καθώς και τους διαθέσιμους τύπους διακυβέρνησης προστατευόμενων περιοχών και κάνει μια σύντομη αναφορά στις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης. Στη συνέχεια επικεντρώνεται και παρουσιάζει το εθνικό σύστημα διακυβέρνησης, ποιοί είναι οι εμπλεκόμενοι φορείς και τα εργαλεία καθώς και τους τρόπους με τους οποίους οι αρμόδιοι φορείς μπορούν αν συνεργάζονται μαζί τους και τους τρόπους με τους οποίους οι πολίτες και οι λοιποί εμπλεκόμενοι μπορούν να συμμετέχουν.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και στη πολιτική»

Το διαδικτυακό σεμινάριο αυτό παρουσιάζει και αναλύει την έννοια των λύσεων βασισμένων στη φύση (nature based solutions), παρουσιάζει παραδείγματα τέτοιων λύσεων από τη διεθνή εμπειρία, δίνει παρουσιάζει αναλυτικά τις πολιτικές σε διεθνές, ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

Σεμινάρια τα οποία απευθύνονταν σε ομάδες με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000 και ομάδες από την κοινωνία των πολιτών

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Το δίκτυο Natura 2000 και η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα – επισκόπηση νομοθεσίας»

Το σεμινάριο αυτό παρουσιάζει μια επισκόπηση της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία της βιοποικιλότητας σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Επικεντρώνεται κυρίως στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας, τα διαθέσιμα εργαλεία διαχείρισης των περιοχών και

γίνεται και μια σύντομη αναφορά στο σύστημα διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών όπως αυτό προβλέπεται από το νομικό πλαίσιο.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Α' μέρος: Η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα»

Στο σεμινάριο αυτό παρουσιάζεται η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα. Στην αρχή παρουσιάζεται η ελληνική βιοποικιλότητα, είδη που αυτή φιλοξενεί και δίνεται έμφαση στην αξία που έχει η φύση καθώς και στις οικοσυστημικές υπηρεσίες και παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους η φύση υποβαθμίζεται και επομένως υπάρχει ανάγκη προστασίας. Στη συνέχεια το σεμινάριο επικεντρώνεται στους τρόπους με τους οποίους μπορεί να διαφυλαχθεί ο φυσικός πλούτος μέσω της προστασίας των ειδών και μέσω των προστατευόμενων περιοχών.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Β' μέρος: Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα»

Το σεμινάριο αυτό επικεντρώνεται στους διαφορετικούς τρόπους προστασίας της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα, και στα διαφορετικά μέσα προστασίας που συναντάμε στο εθνικό νομικό σύστημα, και στη συνέχεια παρουσιάζεται το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών. Το σεμινάριο στη συνέχεια παρουσιάζει το ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, τις ευρωπαϊκές οδηγίες για τη φύση και πιο συγκεκριμένα το δίκτυο Natura 2000 στην Ευρώπη και την Ελλάδα.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα»

Στο σεμινάριο αυτό παρουσιάζεται το τι σημαίνει διαχείριση των περιοχών Natura 2000 και πως γίνεται η διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα. Δίνεται έμφαση στο σχέδιο διαχείρισης, σε παραδείγματα διαχειριστικών στόχων και μέτρων, και τέλος παρουσιάζεται και ο τρόπος με τον οποίο χρηματοδοτούνται οι διαχειριστικές δράσεις για τις περιοχές Natura 2000 στην Ελλάδα.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και στη πολιτική»

Το διαδικτυακό σεμινάριο αυτό παρουσιάζει με σύντομο και κατανοητό τρόπο την έννοια των λύσεων βασισμένων στη φύση (nature based solutions), καθώς και κάποια παραδείγματα τέτοιων λύσεων από τη διεθνή εμπειρία. Στη συνέχεια παρουσιάζει μια επισκόπηση των σχετικών πολιτικών σε διεθνές, ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

2.2.2 Διοργάνωση και υλοποίηση των σεμιναρίων

Ο κάθε κύκλος σεμιναρίων διοργανώθηκε από την ομάδα έργου του WWF Ελλάς, με τη συνδρομή της Ομάδας Διοίκησης. Όπως συνοπτικά περιγράφεται στη συνέχεια, τα βασικά βήματα προετοιμασίας για την υλοποίηση των σεμιναρίων ήταν ο εντοπισμός των συμμετεχόντων, η ενημέρωση και πρόσκλησή τους, καθώς και η διαχείριση των εγγραφών. Ακολούθως, την καθαυτή πραγματοποίηση του σεμιναρίου και τη συνοδή δραστηριότητα παρακολούθησης, διαδέχθηκε νέος κύκλος επικοινωνίας με τους συμμετέχοντες.

Ο εντοπισμός των συμμετεχόντων βασίστηκε στη χαρτογράφηση εμπλεκόμενων μερών που είχε γίνει στο πλαίσιο του έργου (Δράση Α.4). Σε συνέχεια των σχετικών παραδοτέων τόσο σε επίπεδο χαρτογράφησης όσο και καταγραφής των εμπλεκόμενων, έγινε εκ νέου αναζήτηση και επικαιροποίηση ή συμπλήρωση της αρχικής λίστας με τα λεπτομερή στοιχεία επικοινωνίας όλων των σχετικών υπηρεσιών και φορέων. Σημειώνεται ότι το γεωγραφικό εύρος της καταγραφής σε υπο-εθνικό επίπεδο δεν αφορά μόνο στις χωρικές ενότητες των Περιφερειών/ Αποκεντρωμένης Διοίκησης που μετέχουν ως εταίροι στο έργο αλλά η σε όλες τις Περιφέρειες και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, έως το επίπεδο των Προϊσταμένων Τμημάτων.

Πριν από κάθε κύκλο σεμιναρίων, η ομάδα έργου του WWF Ελλάς απέστειλε προσκλήσεις για εγγραφή στα σεμινάρια στους δυνητικούς συμμετέχοντες. Για τα σεμινάρια τα οποία απευθύνονταν στα στελέχη των δημοσίων υπηρεσιών και φορέων που σχετίζονται με τη διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα, η πρόσκληση εστάλη σε περίπου 2.600 παραλήπτες σε διάφορα επίπεδα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών ενώ για τα σεμινάρια τα οποία απευθύνονταν σε ομάδες με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000 και ομάδες από την κοινωνία των πολιτών, η πρόσκληση εστάλη σε περίπου 2.200 παραλήπτες.

Τέλος, μετά από κάθε σεμινάριο, το σύνολο των συμμετεχόντων λάμβανε την παρουσίαση του σεμιναρίου καθώς και βεβαίωση παρακολούθησης μέσω εξατομικευμένης αλληλογραφίας.

Κατά την υλοποίηση του σεμιναρίου και μετά το πέρας των παρουσιάσεων και τη διαδραστική άσκηση, η ομάδα έργου ζητούσε από τους συμμετέχοντες να αξιολογήσουν το σεμινάριο μέσω σύντομου ανώνυμου ερωτηματολογίου, διαμορφωμένου καταλλήλως ώστε να συλλέγονται τα απαραίτητα ποσοτικά στοιχεία που ανταποκρίνονται στους τιθέμενους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων. Η αξιολόγηση αυτή, η οποία παρουσιάζεται αναλυτικά στο παραδοτέο της Δράσης D.1.2 «Β' έκθεση για την παρακολούθηση της κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών» (Ιανουάριος 2024), δείχνει ότι τα σεμινάρια είχαν ιδιαίτερα θετική απήχηση τόσο σε ό,τι αφορά τον βαθμό ικανοποίησης (99,5%) όσο και την κάλυψη αναγκών κατάρτισης και τη βελτίωση γνώσεων (97% και 97% αντίστοιχα).

2.3 Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ (E- PLATFORM)

2.3.1 Στόχοι και υλικό

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης «Εδώ ζούμε» στοχεύει στη βελτίωση της κατανόησης του θεωρητικού και νομικού πλαισίου, αλλά και πρακτικών θεμάτων εφαρμογής και διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 της Ελλάδας. Η πρόσβαση στην πλατφόρμα γίνεται μέσω του συνδέσμου: <https://e-learning.edozoume.gr/>.

Για τις ανάγκες σχεδιασμού και υλοποίησης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης και σύμφωνα με τον παραπάνω αναφερόμενο γενικό σχεδιασμό της δράσης, οι εμπλεκόμενοι – χρήστες της πλατφόρμας διακρίνονται σε δύο ευρείες ομάδες:

1. στελέχη δημοσίων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα σε περιοχές Natura 2000, ή
2. χρήστες των περιοχών με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών.

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

ΟΜΑΔΑ 1: Στελέχη δημόσιων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα στις περιοχές Natura 2000

Θεματικός κύκλος	Μάθημα	Ενότητες	Κεφάλαια	Ερωτηματολόγια ανακεφαλαίωσης	Ερωτηματολόγια αξιολόγησης πλατφόρμας
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	Βιοποικιλότητα και δίκαιο	2	5	2	1
	Διεθνές νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας	2	4	2	1
	Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας, με έμφαση στο δίκτυο Natura 2000	7	23	7	1
ΘΚ2 Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών	Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών	6	17	6	1
	Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών και συμμετοχή εμπλεκόμενων μερών	2	7	2	1
Ειδικά θέματα	Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές	5	15	5	1

Για τη 2^η ομάδα που αποτελεί κοινό-στόχο της δράσης C.5, όλα τα παρακάτω μαθήματα υλοποιήθηκαν και έγιναν διαθέσιμα στην πλατφόρμα εντός της παρούσας περιόδου αναφοράς (Δεκέμβριος 2021- Νοέμβριος 2023).

ΟΜΑΔΑ 2: Χρήστες των περιοχών Natura 2000 με οικονομικό ενδιαφέρον σε αυτές, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών

Θεματικός κύκλος	Μάθημα	Ενότητες	Κεφάλαια	Ερωτηματολόγια ανακεφαλαίωσης	Ερωτηματολόγια αξιολόγησης πλατφόρμας
ΘΚ3 Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000	Η ανάγκη προστασίας της φύσης	2	7	2	1
	Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα	2	6	2	1
ΘΚ4	Τι ισχύει σε μια περιοχή Natura 2000	2	7	2	1

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

Θεματικός κύκλος	Μάθημα	Ενότητες	Κεφάλαια	Ερωτηματολόγια ανακεφαλαίωσης	Ερωτηματολόγια αξιολόγησης πλατφόρμας
Πώς με αφορούν οι περιοχές Natura 2000	Η διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην πράξη	2	6	2	1
Ειδικά θέματα	Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές	5	15	5	1

Το περιεχόμενο των **νέων μαθημάτων** που υλοποιήθηκαν κατά την γ' φάση του έργου (Δεκέμβριος 2021 έως Νοέμβριος 2023), περιγράφεται παρακάτω.

Θεματικός κύκλος 2: Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών

Μάθημα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»

Το μάθημα αναλύει την έννοια της διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, παρουσιάζει τα διαφορετικά στάδια και χαρακτηριστικά αυτής της διαδικασίας, και επικεντρώνεται στα διαθέσιμα εργαλεία για την εφαρμογή της στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, συζητά τις διαφορετικές κατηγορίες διαχειριστικών στόχων και μέτρων, όπως αυτές προδιαγράφονται από την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία, και τις διαθέσιμες κατευθυντήριες οδηγίες στο πλαίσιο του έργου εκπόνησης των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών που έχει προκηρύξει το ΥΠΕΝ. Τέλος παρουσιάζονται, συνοπτικά, θέματα όπως η υλοποίηση και παρακολούθηση της διαχείρισης μιας προστατευόμενης περιοχής, καθώς και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της.

Μάθημα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών και συμμετοχή εμπλεκόμενων μερών»

Το μάθημα αναλύει την έννοια της διακυβέρνησης στο πλαίσιο των προστατευόμενων περιοχών, παρουσιάζει τους διαφορετικούς της τύπους σύμφωνα με την Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (IUCN) καθώς και τις βασικές αρχές μιας χρηστής διακυβέρνησης.

Στη συνέχεια, επικεντρώνεται στο εθνικό σύστημα διακυβέρνησης, όπως αυτό διαμορφώνεται μέσα από το νομικό πλαίσιο, και συζητά τους τρόπους συνεργασίας εμπλεκόμενων φορέων για τη λήψη αποφάσεων καθώς και τα διαθέσιμα εργαλεία συνεργασίας και συνεπικουρίας ή διακυβέρνησης.

Τέλος, παρουσιάζονται συνοπτικά οι προβλεπόμενες διαδικασίες μέσω των οποίων πολίτες και λοιποί εμπλεκόμενοι μπορούν να συμμετέχουν στη διακυβέρνηση των προστατευόμενων περιοχών και στη διαμόρφωση της λήψης αποφάσεων σχετικά με αυτές.

Θεματικός κύκλος 3: Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000

Μάθημα «Η ανάγκη προστασίας της φύσης»

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει μια εισαγωγή στην έννοια της βιοποικιλότητας και στην ανάγκη προστασίας της. Η πρώτη ενότητα αναλύει την έννοια της βιοποικιλότητας, αναδεικνύει την αξία της για τον άνθρωπο και για τον πλανήτη, και παρουσιάζει συνοπτικά στοιχεία για την πλούσια και ξεχωριστή βιοποικιλότητα της Ελλάδας. Η δεύτερη ενότητα επικεντρώνεται στην απώλεια της βιοποικιλότητας και τις αιτίες που την προκαλούν. Επιπλέον, παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη στις αντιλήψεις και τις πρακτικές για την προστασία της φύσης. Τέλος, συζητά την προστασία των ειδών αλλά και τον θεσμό των προστατευόμενων περιοχών, ως κομβικά εργαλεία που εξασφαλίζουν τη συμβατότητα των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με την προστασία της φύσης.

Μάθημα «Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα»

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας. Η πρώτη ενότητα περιγράφει το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών της χώρας μας, αναφέρεται σε διαφορετικά καθεστώτα προστασίας περιοχών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και παρουσιάζει περιοχές που προστατεύονται στο πλαίσιο διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα. Η δεύτερη ενότητα εστιάζει στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, και παρουσιάζει αναλυτικότερα τον τρόπο επιλογής, τα χαρακτηριστικά, και τους στόχους των περιοχών αυτών.

Θεματικός κύκλος 4: Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000

Μάθημα «Τι ισχύει σε μια περιοχή Natura 2000»

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει μια εισαγωγή στην έννοια της διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, με έμφαση στις περιοχές Natura 2000.

Στην πρώτη ενότητα συζητούνται οι τρόποι με τους οποίους του δίκτυο Natura 2000 προστατεύει τη βιοποικιλότητα μέσω εφαρμογής διαχειριστικών μέτρων και ρύθμισης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζονται τα βασικά εργαλεία διαχείρισης. Η συζήτηση ξεκινά με τη θεσμοθέτηση και λειτουργία προστατευόμενων περιοχών, συνεχίζεται με το Σχέδιο Διαχείρισης και ολοκληρώνεται με την παρουσίαση του σχήματος διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών της χώρας μας καθώς και των πηγών χρηματοδότησής του.

Μάθημα «Η διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην πράξη»

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στη διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην πράξη. Πιο συγκεκριμένα περιγράφει τους γενικούς κανόνες και ρυθμίσεις που ισχύουν στο δίκτυο των περιοχών Natura 2000, τις ειδικές ρυθμίσεις στις περιοχές Natura 2000, παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο υλοποιούνται νέα έργα και δραστηριότητες καθώς και διάφορα μέτρα διαχείρισης και καλές πρακτικές από τον ελληνικό χώρο.

Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζεται ο ρόλος που μπορεί να έχει η τοπική κοινωνία στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, οι τρόποι συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων και

οι τρόποι συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας και λοιπών εμπλεκόμενων στις διαδικασίες των δημοσίων διαβουλεύσεων.

Το σχετικό υλικό, το οποίο είναι ειδικά διαμορφωμένο ως προς τη δομή και τη λειτουργικότητά του με βάση τα χαρακτηριστικά της πλατφόρμας (και που, στο σύνολό του, είναι διαθέσιμο αποκλειστικά online), παρουσιάζεται συνοπτικά στο παραδοτέο «Εκπαιδευτικό και συνοδευτικό υλικό για τις δράσεις του προγράμματος κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών (2021-2023)».

2.3.2 Η μαθησιακή διαδικασία

Η μαθησιακή διαδικασία είναι ασύγχρονη και πραγματοποιείται εξολοκλήρου ηλεκτρονικά, ώστε η κατάρτιση να εξελίσσεται με τον προσωπικό ρυθμό του χρήστη. Τα μαθήματα οργανώνονται στην πλατφόρμα σαν μια ολοκληρωμένη πρόταση κατάρτισης και παρακολουθούνται με τη σειρά. Με την εγγραφή και έναρξη της εκπαίδευσης, η πλατφόρμα καθοδηγεί τον χρήστη αυτόματα από το ένα εκπαιδευτικό αντικείμενο στο επόμενο.

Για την ολοκλήρωση των μαθημάτων δεν υπάρχουν καταληκτικές ημερομηνίες, ωστόσο για το βέλτιστο μαθησιακό αποτέλεσμα, προτείνεται η ολοκλήρωση κάθε μαθήματος σε χρονικό διάστημα δύο έως τεσσάρων εβδομάδων. Επιπλέον, δεν υπάρχουν εξετάσεις στην παρούσα μορφή της πλατφόρμας. Ωστόσο, στο τέλος κάθε θεματικής ενότητας προσφέρεται ένα σύντομο ερωτηματολόγιο συναφές με το διδακτικό αντικείμενο, με στόχο την ανακεφαλαίωση και επανάληψη των νέων γνώσεων. Βασικός στόχος της πλατφόρμας είναι να προσφέρει στους εκπαιδευόμενους συνεχόμενη δυνατότητα πρόσβασης, για να εξασφαλίσει την καλύτερη κατανόηση και τη δυνατότητα επανάληψης. Έτσι, τα μαθήματα παραμένουν διαθέσιμα στον χρήστη ακόμα και μετά την ολοκλήρωσή τους. Στο τέλος κάθε θεματικού κύκλου κατάρτισης προβλέπεται η παροχή πιστοποιητικού παρακολούθησης για προσωπική ή επαγγελματική χρήση.

2.3.3 Τεχνικά χαρακτηριστικά

Η πλατφόρμα σχεδιάστηκε με πρότυπο διεθνείς πλατφόρμες τηλεεκπαίδευσης (+Acumen, Coursera κ.λπ.), και εφαρμόζοντας σύγχρονα σχεδιαστικά πρότυπα, υπηρετώντας σε υψηλό βαθμό την εμπειρία του χρήστη κατά την πλοήγηση. Ο προγραμματισμός και ο σχεδιασμός της πλατφόρμας υλοποιήθηκαν από εξειδικευμένο συνεργάτη της ομάδας έργου, ο δε σχεδιασμός της έγινε σε πλήρη συμμόρφωση με τα πρότυπα της οπτικής ταυτότητας του έργου. Για την λειτουργία της, απαιτήθηκε εκτενής παραμετροποίηση, η οποία έγινε αρχικά με βάση τον σχεδιασμό της ομάδας έργου, ενώ στη συνέχεια απαιτήθηκαν πρόσθετοι κύκλοι παραμετροποίησης και επίλυσης προβλημάτων.

Η δημιουργία της πλατφόρμας βασίζεται σε λογισμικό wordpress με κύριο πρόσθετο plugin το learndash, ώστε να καλύπτονται με πληρότητα οι απαιτήσεις της σχεδιαζόμενης τηλεεκπαίδευσης. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά που προσφέρει το learndash είναι:

1. Δημιουργία μαθημάτων, με επιμέρους ενότητες και κεφάλαια.
2. Διαχωρισμός χρηστών σε ομάδες ανάλογα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Σε κάθε ομάδα μπορεί να προσφέρονται διαφορετικά μαθήματα.

3. Δημιουργία ερωτηματολογίων ανακεφαλαίωσης του υλικού για την εξάσκηση των χρηστών, καθώς και ερωτηματολόγια για την αξιολόγηση της πλατφόρμας και των μαθημάτων από τους χρήστες.
4. Δυνατότητα παροχής βεβαίωσης παρακολούθησης στον χρήστη.

Από τεχνική άποψη και πέρα από τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά της πλατφόρμας (γλώσσα PHP 7.4, Wordpress 5.4.2, Learndash 3.2.0, custom Modifications σε γλώσσα PHP & Javascript) και της ασφάλειάς της (SSL Certificate και Wordfence Security), η χρήση και προγραμματισμός του LearnDash ως κύριου plugin συνοδεύεται από μία σειρά πρόσθετων plugin, τα οποία είναι τα εξής:

- LearnDash Course Grid (δημιουργία style στα μαθήματα),
- LearnDash LMS - Paid Memberships Pro («γέφυρα» ανάμεσα σε learndash και το plugin διαχωρισμού των χρηστών σε ομάδες),
- LearnDash ProPanel (στατιστικά του learndash),
- LearnDash Visual Customizer (δημιουργία style στα επιμέρους τμήματα του learndash),
- Uncanny LearnDash Toolkit Pro (αποστολή βεβαίωσης παρακολούθησης), και
- Users Insights (αναλυτικότερα στατιστικά για χρήστες και μαθήματα).

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

3 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Δ' ΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ)

3.1 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Για την επόμενη διετία του έργου, σχεδιάζεται μία σειρά δράσεων κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων για ποικίλα κοινά-στόχους. Οι δράσεις αυτές αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ο πίνακας περιλαμβάνει τις δράσεις που είχαν προσδιοριστεί στην «Β' έκθεση για την κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών». Σε όλες τις περιπτώσεις, για τον σχεδιασμό έχει ληφθεί υπόψη η χαρτογράφηση των κοινών-στόχων και των αναγκών τους σε θέματα κατάρτισης, ο γενικός σχεδιασμός των δράσεων κατάρτισης (θεματικοί κύκλοι), καθώς και η εμπειρία από τις δράσεις κατάρτισης της προηγούμενης περιόδου.

Επίσης σημειώνεται ότι ο σχεδιασμός αυτός είναι δυναμικός, καθώς καλείται να ανταποκριθεί σε τυχόν αλλαγές του ευρύτερου πλαισίου, καθώς και στην επικείμενη εξειδίκευση των λοιπών δράσεων του έργου.

Δράσεις κατάρτισης	Παρατηρήσεις
C.5 Webinars - εργαστήρια δια ζώσης	
Webinars/ Νομικό πλαίσιο/ Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000»
Webinars/ Νομικό πλαίσιο: ο νέος κανονισμός για την αποκατάσταση της φύσης/ Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Υλοποίηση νέων κύκλων σεμιναρίων με αντικείμενο την επικείμενη νέα ενωσιακή νομοθεσία
Webinars/ Διαχείριση προστατευόμενες περιοχών/ Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»
Webinars/ Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών/ Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών»
Webinars/ Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών/ Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Υλοποίηση νέων κύκλων webinars με θέμα «Χαρτογράφηση και ανάλυση εμπλεκόμενων μερών»
Webinars/ Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών/ Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Υλοποίηση νέων κύκλων webinars με θέμα «Συμμετοχικές διαδικασίες: Βέλτιστες πρακτικές»
Webinars/ Ειδικό θέμα: Λύσεις βασισμένες στη φύση / Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

Δράσεις κατάρτισης	Παρατηρήσεις
Webinars/ Ειδικό θέμα: Λύσεις βασισμένες στη φύση / Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Υλοποίηση νέων κύκλων webinars με θέμα «Διαχείριση πλημμυρών: Λύσεις βασισμένες στη φύση»
Webinars/ Νομικό πλαίσιο/ Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε, Π)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Το δίκτυο Natura 2000 και η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα – επισκόπηση νομοθεσίας» με βάση ρόλο και ενδιαφέροντα κοινών-στόχων
Webinars/ Προστασία της βιοποικιλότητας/ Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε, Π)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Α' μέρος: Η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα»
Webinars/ Προστατευόμενες περιοχές/ Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε, Π)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Β' μέρος: Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα»
Webinars/ Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000/ Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε, Π)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα»
Webinars/ Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000/ Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε, Π)	Υλοποίηση πρώτου κύκλου webinars με θέμα «Η διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην πράξη»
Webinars/ Τα οφέλη των περιοχών Natura 2000 / Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε, Π)	Υλοποίηση νέων κύκλων webinars με θέμα «Τα οφέλη των περιοχών Natura 2000: Πως η προστασία της φύσης σχετίζεται με την ανθρώπινη ευημερία
Webinars/ Τα οφέλη των περιοχών Natura 2000 / Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε, Π)	Υλοποίηση νέων κύκλων webinars με θέμα «Τα κοινωνικό-οικονομικά οφέλη των περιοχών Natura 2000: Η ευρωπαϊκή εμπειρία»
Webinars/ Ειδικό θέμα: Λύσεις βασισμένες στη φύση / Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Επικαιροποίηση και επανάληψη webinars με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»
Webinars/ Ειδικό θέμα: Λύσεις βασισμένες στη φύση / Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Υλοποίηση νέων κύκλων webinars με θέμα «Βιοποικιλότητα: Λύσεις βασισμένες στη φύση»
Webinars/ Ειδικό θέμα: Λύσεις βασισμένες στη φύση / Αρχές @Σύνολο χώρας (Ε,Π,Τ)	Υλοποίηση νέων κύκλων webinars με θέμα «Διαχείριση πλημμυρών: Λύσεις βασισμένες στη φύση»
Webinars/ Τρόποι συμμετοχής στη διακυβέρνηση/ Χρήστες @Σύνολο χώρας (Ε, Π)	Υλοποίηση νέων κύκλων webinars με θέμα «Συμμετοχικές διαδικασίες: Πως μπορώ να συμμετέχω στις δημόσιες διαβουλεύσεις»
C.5 e-platform	
1 ^{ος} θεματικός κύκλος «Νομικό πλαίσιο»	Επικαιροποίηση – συμπλήρωση του περιεχομένου της πλατφόρμας
2 ^{ος} θεματικός κύκλος «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»	Επικαιροποίηση – συμπλήρωση του περιεχομένου της πλατφόρμας

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

Δράσεις κατάρτισης	Παρατηρήσεις
3 ^{ος} θεματικός κύκλος «Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000»	Επικαιροποίηση – συμπλήρωση του περιεχομένου της πλατφόρμας
4 ^{ος} θεματικός κύκλος «Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000»	Επικαιροποίηση – συμπλήρωση του περιεχομένου της πλατφόρμας
5 ^{ος} θεματικός κύκλος «Τα οφέλη των περιοχών Natura 2000»	Δημιουργία νέων μαθημάτων για χρήστες και λοιπά εμπλεκόμενα μέρη
Ειδικά θέματα Αρχές /Χρήστες	Κατάλληλη διαμόρφωση του υλικού των νέων webinars και ανάρτηση με τη μορφή μαθήματος στην εκπαιδευτική πλατφόρμα.
Συνομογραφίες:	
Ε: Εθνικό επίπεδο, Π: Περιφερειακό επίπεδο, Τ: Τοπικό επίπεδο.	

3.2 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΝΕΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

3.2.1 Μέθοδος

Για τη διερεύνηση του ερωτήματος «πως μπορούν να επεκταθούν και να εμπλουτιστούν οι δράσεις κατάρτισης C.5 για τα κοινά στόχους για την επόμενη διετία» η ομάδα της δράσης C.5 του WWF πραγματοποίησε μια αρχική διερεύνηση με στόχο να χαρτογραφηθούν ευκαιρίες για νέες δράσεις κατάρτισης και να αποτυπωθεί το πλέγμα των πιθανών συνεργασιών για την υλοποίηση αυτών.

Οι νέες δράσεις κατάρτισης πρέπει να παρουσιάζουν συνάφεια με τις δράσεις του LIFE IP-4 NATURA 2000 και με την υφιστάμενη υλοποίηση της δράσης C.5 όπως αυτή έχει παρουσιαστεί και να ενισχύουν τη γνώση και κατανόηση θεμάτων σχετικών με προστατευόμενες περιοχές (Natura 2000), τις οδηγίες για τη φύση, και την προστασία της βιοποικιλότητας γενικότερα.

Η ομάδα του WWF προκειμένου να προσδιορίσει το πλέγμα των πιθανών συνεργασιών αλλά και ευκαιριών πάνω στις οποίες στηρίζεται ο νέος σχεδιασμός, κατέληξε στους παρακάτω άξονες δράσης.

- Κλιμάκωση και περαιτέρω διάχυση (scale up) δράσεων κατάρτισης άλλων προγραμμάτων LIFE και έργων που χρηματοδοτεί το Πράσινο Ταμείο
- Κλιμάκωση και περαιτέρω διάχυση (scale up) δράσεων κατάρτισης του WWF
- Μεταφορά γνώσης σε ειδικά θέματα προστατευόμενων περιοχών
- Μεταφορά γνώσης στο πλαίσιο της υλοποίησης λοιπών δράσεων του έργου (C.1, C.2, D)

Σημειώνεται ότι οι άξονες αυτοί προσδιορίστηκαν για τη διευκόλυνση της διερεύνησης και δεν αποτελούν θεματικούς άξονες δράσης.

Στη συνέχεια, για τον σχεδιασμό των νέων δράσεων κατάρτισης και για την αποτύπωση σε μεγαλύτερη λεπτομέρεια των πιθανών ευκαιριών και συνεργασιών υλοποιήθηκαν τα παρακάτω βήματα.

Προκαταρκτική συλλογή στοιχείων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων

Πραγματοποιήθηκε διερεύνηση μέσω διαθέσιμων πηγών και δημοσιοποιημένων στοιχείων για τη σύνταξη μιας προκαταρκτικής λίστας συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων με έμφαση στα προγράμματα LIFE, τα οποία είχαν θεματικές και δράσεις κατάρτισης σχετικές με προστατευόμενες περιοχές, προστασία της βιοποικιλότητας, περιβαλλοντικές πολιτικές κ.α.

Καθοριστική σε αυτή τη διερεύνηση ήταν η συμβολή του Πράσινου Ταμείου το οποίο διερεύνησε και συνέταξε μια λίστα με τα τρέχοντα προγράμματα που χρηματοδοτεί και τα οποία περιλαμβάνουν δράσεις κατάρτισης σχετικές με την θεματολογία του LIFE IP-4 NATURA 2000. Πλέον των τρεχόντων προγραμμάτων, έγινε αναζήτηση και καταγραφή των προγραμμάτων που έχουν ολοκληρωθεί κατά τη διετία 2021-2023.

Συλλογή στοιχείων για τρέχοντα και μελλοντικά προγράμματα του WWF

Πραγματοποιήθηκε διερεύνηση πιθανών σχετικών προγραμμάτων με δράσεις κατάρτισης μέσω συναντήσεων με τους υπεύθυνους κάθε τομέα εντός του WWF. Τα αποτελέσματα αποτυπώθηκαν σε μια λίστα με πληροφορίες σχετικά με τη θεματική των δράσεων κατάρτισης, τα κοινά στόχους των προγραμμάτων καθώς και τους χρόνους υλοποίησης των δράσεων.

Διεξαγωγή δύο (2) mini-workshops με ανθρώπους-κλειδιά

Διοργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν δύο mini-workshops με στόχο τον καταγισμό ιδεών για τον προσδιορισμό πιθανών ευκαιριών για δράσεις κατάρτισης, τον προσδιορισμό πιθανών συνεργασιών καθώς και την αποτύπωση παρατηρήσεων και σχολίων σχετικά με τη διαδικασία του ειδικότερου σχεδιασμού των δράσεων και των πιθανών προκλήσεων.

Στο πρώτο mini-workshop συμμετείχαν μέλη άλλων προγραμμάτων του WWF με εμπειρία σε δράσης κατάρτισης, και στο δεύτερο mini-workshop συμμετείχαν μέλη των ομάδων έργου από τον ΟΦΥΠΕΚΑ και το Πράσινο Ταμείο. Τα mini-workshop είχαν διάρκεια δύο (2) ώρες και κατά τη διεξαγωγή τους έγινε η συμπλήρωση ιδεών, θεματικών, πιθανών συνεργασιών, παρατηρήσεων και συμβουλών στις τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες δράσεων.

Επιπλέον των mini-workshops έγιναν και συναντήσεις με μέλη του προγράμματος LIFE IP-4 NATURA 2000 από τις περιφέρειες όπου συζητήθηκαν τα ίδια ερωτήματα.

Τα αποτελέσματα από όλα τα παραπάνω λήφθηκαν υπόψη για τον σχεδιασμό των λοιπών και επιπλέον δράσεων της C.5 για την επόμενη διετία.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται ενδεικτικά μέρος των αποτελεσμάτων.

3.2.2 Αποτελέσματα

Οι διαφορετικές ευκαιρίες για δράσεις κατάρτισης που αποτυπώθηκαν μέσα από τις διαφορετικές μεθόδους της ομάδας του WWF, οργανώθηκαν ανά πιθανή θεματική σεμιναρίων. Στη συνέχεια για κάθε μία από αυτές τις ευκαιρίες νέας δράσης κατάρτισης αποτυπώνονται ενδεικτικά

παραδείγματα σεμιναρίων, το σχετικό συγχρηματοδοτούμενο έργο ή/και ο υπεύθυνος φορέας, τα πιθανά κοινά – στόχος στα οποία θα απευθύνονται τα σεμινάρια αυτά και λοιπά σχόλια αν υπάρχουν.

Σημειώνεται ότι ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα της διερεύνησης ο ακριβής προσδιορισμός θεμάτων και δράσεων θα γίνει στην έναρξη της επόμενης φάσης του έργου, μετά από κατάλληλη συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους.

Χαρτογράφηση δυνητικών θεμάτων σεμιναρίων και συνεργασιών για το πρόγραμμα κατάρτισης 2024-2025

Θεματική σεμιναρίων	Ενδεικτικά παραδείγματα σεμιναρίων	Φορείς/σχετικά έργα	Κοινά - στόχος	Σχόλια παρατηρήσεις
Διαχείριση και παρακολούθηση ειδών και οικοτόπων σε περιοχές Natura 2000	Παρακολούθηση και διαχείριση της αλληλεπίδρασης ανθρώπου - λύκου σε προστατευόμενες περιοχές	Καλλιστώ	ΜΔΠΠ, υπηρεσίες	<p>Το έργο «Υποστήριξη δράσεων για τη βελτίωση των όρων συνύπαρξης ανθρώπου – λύκου στην Ελλάδα» χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο και υλοποιείται από την Καλλιστώ (10/2023 – 02/2025). Οι δράσεις του έργου περιλαμβάνουν εκπαίδευση στις ΜΔΠΠ.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διευρυμένο κοινό (λοιπές αρμόδιες αρχές)
Διαχείριση και παρακολούθηση ειδών και οικοτόπων σε περιοχές Natura 2000	Συνύπαρξη αρκούδας και ανθρώπου – μέτρα προφύλαξης, ομάδες άμεσης επέμβασης (ενημέρωση, ευαισθητοποίηση)	Καλλιστώ, ΜΔΠΠ Πίνδου, Ροδόπης κ.ά.	ΜΔΠΠ, υπηρεσίες/ χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον και κοινωνία πολιτών/ ευρύ κοινό ευαισθητοποίηση	<p>Η Καλλιστώ έχει πραγματοποιήσει σειρά έργων LIFE που περιλαμβάνουν δράσεις κατάρτισης και ευαισθητοποίησης σε σχέση με τη διαχείριση του πληθυσμού της αρκούδας.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, ΜΚΟ και επιστήμονες)
Βιοποικιλότητα της Ελλάδας	Εμβληματικά είδη της Ελλάδας και προστατευόμενες περιοχές (π.χ. ένα σεμινάριο ανά είδος ή είδη ενδιαφέροντος)	ΕΟΕ, Καλλιστώ, LIFE GRECABAT, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, WWF, ΕΠΠ,	Υπηρεσίες/ χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον και κοινωνία πολιτών	<p>Εθνικές πΜΚΟ και άλλοι φορείς έχουν υλοποιήσει σημαντικές δράσεις κατάρτισης μέσω προγραμμάτων LIFE, για τα είδη στα οποία δραστηριοποιούνται (αρκούδα, πουλιά, χελώνες κ.α.).</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, αρχές, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών)

Θεματική σεμιναρίων	Ενδεικτικά παραδείγματα σεμιναρίων	Φορείς/σχετικά έργα	Κοινά - στόχος	Σχόλια παρατηρήσεις
Σχέδια δράσης ειδών (Δράση C.1 – LIFE-IP)	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον ενδημικό βάτραχο της Καρπάθου (<i>Pelophylax cerigensis</i> , Beerli et al. 1994) και Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τρία πτωματοφάγα είδη ορνιθοπανίδας (γύπες): Γυπαετό (<i>Gypaetus barbatus</i>), Όρνιο (<i>Gyps fulvus</i>), Μαυρόγυπα (<i>Aegyptius monachus</i>)	Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία ΕΟΕ	ΜΔΠΠ, υπηρεσίες/χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον και κοινωνία πολιτών στις περιφέρειες υλοποίησης των ΣΔρ	Τα δύο εθνικά σχέδια δράσης έχουν ήδη ξεκινήσει να υλοποιούνται. Περιλαμβάνουν και τα δύο δράσεις κατάρτισης των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων και δράσεις για την ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών. Προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> μεταφορά τεχνογνωσίας σε σύνταξη / υλοποίηση ΣΔρ διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών) <p>Οι δράσεις κατάρτισης θα προσδιοριστούν σε συνεργασία με τις ομάδες έργου των σχεδίων.</p>
Σχέδια δράσης ειδών (Δράση C.1 – LIFE-IP)	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το είδος <i>Parnassius apollo</i> και Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη διατήρηση του είδους <i>*Silene holzmannii</i>	Ανάδοχοι υλοποίησης	ΜΔΠΠ, υπηρεσίες/χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον και κοινωνία πολιτών των περιφερειών των ΣΔρ	Τα σχέδια δράσεις περιλαμβάνουν δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τα είδη, την οικολογία τους και τις πιέσεις που αντιμετωπίζουν. Προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> υλοποίηση ή/και scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, αρχές, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών) <p>Οι δράσεις κατάρτισης θα προσδιοριστούν σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς υλοποίησης ή/και τους αναδόχους υλοποίησης.</p>

Θεματική σεμιναρίων	Ενδεικτικά παραδείγματα σεμιναρίων	Φορείς/σχετικά έργα	Κοινά - στόχος	Σχόλια παρατηρήσεις
Σχέδια δράσης ειδών (Δράση C.1 – LIFE-IP)	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τον τύπο οικοτόπου 2250* Θίνες των παραλίων με <i>Juniperus spp.</i> , για τα αυτόχθονα είδη πέστροφας και Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Αγριόγιδο των Βαλκανίων (<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>), και Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις θαλάσσιες χελώνες (LIFE Euroturtles)	ΥΠΕΝ και ανάδοχοι υλοποίησης	ΜΔΠΠ, υπηρεσίες/χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον και κοινωνία πολιτών των περιφερειών των ΣΔρ	<p>Τα σχέδια δράσης περιλαμβάνουν δράσεις κατάρτισης του προσωπικού των συναρμόδιων, τοπικών υπηρεσιών και φορέων σχετικά με την οικολογία των ειδών ή και των τύπων οικοτόπων και τις μεθόδους αντιμετώπισης των όποιων πιέσεων και απειλών.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> υλοποίηση ή/και scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, αρχές, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών) <p>Οι δράσεις κατάρτισης θα προσδιοριστούν σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς υλοποίησης ή/και τους αναδόχους υλοποίησης.</p>
Συμμετοχή στη δασική διαχείριση	Μετά τις πυρκαγιές τι – μέθοδοι αναδάσωσης και σποροσυλλογές	WWF	Κοινωνία των πολιτών, πΜΚΟ, επιστήμονες, σε όλες τις περιφέρειες της χώρας	<p>Το WWF υλοποιεί προγράμματα σχετικά με την εκπαίδευση εθελοντών για μεθόδους αναδασώσεις και συλλογής σπόρων για τη δημιουργία κατάλληλων προς φύτευση σε δασικές περιοχές ειδών.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, αρχές, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών)

Θεματική σεμιναρίων	Ενδεικτικά παραδείγματα σεμιναρίων	Φορείς/σχετικά έργα	Κοινά - στόχος	Σχόλια παρατηρήσεις
Συμμετοχή πολιτών στα περιβαλλοντικά ζητήματα	«Πολίτες για το περιβάλλον: Η εκπαίδευση ως εργαλείο αποτελεσματικής συμμετοχής στα κοινά και στη λήψη αποφάσεων»	WWF	Κοινωνία των πολιτών, πΜΚΟ, επιστήμονες σε όλες τις περιφέρειες της χώρας	<p>Το WWF υλοποιεί προγράμματα που στοχεύουν στην ενδυνάμωση της συμμετοχής των πολιτών στη λήψη των αποφάσεων. Σε αυτά τα προγράμματα περιλαμβάνονται δράσεις κατάρτισης σε στοχευμένα κοινά.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, αρχές, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών)
Θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές Διαχείριση αλιείας	Αλιευτικά εργαλεία, προστατευόμενα και ευάλωτα θαλάσσια είδη σημαντικοί οικότοποι	WWF	Αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες αλλά και χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον, και κοινωνία των πολιτών στις περιοχές ενδιαφέροντος	<p>Το WWF υλοποιεί προγράμματα που επικεντρώνονται στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Μέρος των προγραμμάτων αυτών περιλαμβάνει δράσεις κατάρτισης σχετικά με την αλιεία, τα αλιευτικά εργαλεία και τη διαχείριση θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, αρχές, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών)

Θεματική σεμιναρίων	Ενδεικτικά παραδείγματα σεμιναρίων	Φορείς/σχετικά έργα	Κοινά - στόχος	Σχόλια παρατηρήσεις
Θαλάσιες προστατευόμενες περιοχές	Αλιευτικές πρακτικές βιώσιμης αλιείας σε ψαράδες	WWF	Αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες αλλά και χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον, και κοινωνία των πολιτών στις περιοχές ενδιαφέροντος	<p>Το WWF υλοποιεί προγράμματα που επικεντρώνονται στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Μέρος των προγραμμάτων αυτών περιλαμβάνει δράσεις κατάρτισης σχετικά με την αλιεία, τα αλιευτικά εργαλεία και τη διαχείριση θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scale up δράσεων κατάρτισης με webinars • διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, αρχές, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών)
Χρηματοδότηση διαχείρισης και προστατευόμενων περιοχών	Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας	Πράσινο ταμείο	ΜΔΠΠ Ευρύ κοινό	<p>Το Πράσινο Ταμείο συμβάλει στην παρακολούθηση της συμβολής του έργου LIFE IP-4 NATURA (δράσεις & συμπληρωματικές χρηματοδοτήσεις) στην υλοποίηση του ΠΔΠ 2014-2020 και στην σύνταξη μιας τελικής αναφοράς υλοποίησης του ΠΔΠ 2014-2020.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση ΜΔΠΠ για το ΠΔΠ • Ενημέρωση ευρύτερου κοινού «τι είναι το ΠΔΠ και γιατί είναι σημαντικό»
Χρηματοδότηση διαχείρισης και προστατευόμενων περιοχών	Προγράμματα χρηματοδότησης διαχειριστικών δράσεων	Διαχειριστικές αρχές προγραμμάτων	ΜΔΠΠ	<p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση ΜΔΠΠ για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από τα Τομεακά και Περιφερειακά προγράμματα

Θεματική σεμιναρίων	Ενδεικτικά παραδείγματα σεμιναρίων	Φορείς/σχετικά έργα	Κοινά - στόχος	Σχόλια παρατηρήσεις
Εργαλεία LIFE-IP	ppGIS	ΑΠΘ - ΟΦΥΠΕΚΑ	ΜΔΠΠ Υπηρεσίες με αρμοδιότητες σε θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος & αδειοδότησης/ χρήστες με οικονομικό ενδιαφέρον και κοινωνία πολιτών	Προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή στο ppGIS – χρήσεις και περιορισμοί Η χρήση των δεδομένων από αρμόδιες υπηρεσίες
Ειδικά θέματα διαχείρισης	Ειδικά θέματα ενδιαφέροντος ΜΔΠΠ (διαχειριστικές δράσεις, παρακολούθηση, συμμετοχικές διαδικασίες – διαβουλεύσεις με τοπικές κοινωνίες, κοινές προκλήσεις και αντιμετώπιση)	Εταίροι LIFE-IP, ΟΦΥΠΕΚΑ-ΜΔΠΠ	ΜΔΠΠ	Προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> Μεταφορά τεχνογνωσίας ή/και άτυπης γνώσης για σχεδιασμό και υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων ανάμεσα στις ΜΔΠΠ Κατάρτιση σε ειδικά θέματα διαχείρισης από ειδικούς επιστήμονες (πρόσκληση για online σεμινάρια σε εξωτερικοί συνεργάτες)

Θεματική σεμιναρίων	Ενδεικτικά παραδείγματα σεμιναρίων	Φορείς/σχετικά έργα	Κοινά - στόχος	Σχόλια παρατηρήσεις
<p>Υλοποίηση λοιπών δράσεων του έργου LIFE IP-4 NATURA</p> <p>Υλοποίηση σχεδίων διαχείρισης στις πολιτικές περιοχές του LIFE-IP</p>	<p>Θέματα υλοποίησης σχεδίων διαχείρισης</p>	<p>Εταίροι LIFE-IP</p>	<p>Περιφέρειες – ανάδοχοι υλοποίησης των Διαχειριστικών Σχεδίων</p>	<p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ανταλλαγή γνώσης και εμπειρίας μεταξύ των περιφερειών στην επιλογή διαχειριστικών μέτρων και την υλοποίηση αυτών Συμμετοχικές διαδικασίες για την εφαρμογή των σχεδίων διαχείρισης
<p>Περιβαλλοντική ευθύνη, περιβαλλοντικό έγκλημα και συμμόρφωση</p>	<p>Περιβαλλοντικό Έγκλημα και Εφαρμογή της Οδηγίας για την Περιβαλλοντική Ευθύνη</p> <p>«Τεχνικός οδηγός αντιμετώπισης των συχνότερα διωκόμενων παραβάσεων κατά του περιβάλλοντος στην Κρήτη»</p>	<p>Μουσείο Φυσικής Ιστορίας (LIFE THEMIS)</p>	<p>Υπηρεσίες και αρχές</p>	<p>Το LIFE Themis περιλάμβανε δράσεις κατάρτισης σχετικά με το περιβαλλοντικό έγκλημα και συμμόρφωση σε διαφορετικά κοινά στόχους.</p> <p>Προς διερεύνηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> scale up δράσεων κατάρτισης με webinars διεύρυνση κοινού (υπηρεσίες, αρχές, ΜΚΟ, επιστήμονες, κοινωνία των πολιτών)

Θεματική σεμιναρίων	Ενδεικτικά παραδείγματα σεμιναρίων	Φορείς/σχετικά έργα	Κοινά - στόχος	Σχόλια παρατηρήσεις
Περιβαλλοντική ευθύνη, περιβαλλοντικό έγκλημα και συμμόρφωση	Περιβαλλοντική ευθύνη και οικονομικά εργαλεία Πρωτόκληση Οικονομικών Εργαλείων για την Ευθύνη στο Περιβάλλον	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (LIFE PROFILE 2019)		Το LIFE PROFILE 2019 περιλαμβάνει δράσεις κατάρτισης για την προώθηση οικονομικών εργαλείων για την ευθύνη στο περιβάλλον στις αποκεντρωμένες διοικήσεις του έργου. Προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> • scale up δράσεων κατάρτισης με webinars • διεύρυνση κοινού (αποκεντρωμένες όλης της Ελλάδας)
Περιβαλλοντική ευθύνη, περιβαλλοντικό έγκλημα και συμμόρφωση	Εγχειρίδιο Αντιμετώπισης Δασικών Παραβάσεων	Περιφέρεια Κρήτης, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας (LIFE Natura2000 Value Crete)	Δασικές αρχές	Το LIFE Natura2000 Value Crete περιλάμβανε την σύνταξη ενός εγχειριδίου αντιμετώπισης δασικών παραβάσεων. Προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> • scale up δράσεων κατάρτισης με webinars • διεύρυνση κοινού (όλες οι δασικές υπηρεσίες της Ελλάδας)
Περιοχές Natura 2000: Διαχείριση και αποκατάσταση οικοσυστημάτων	Σειρά διαθέσιμων διαδικτυακών σεμιναρίων σχετικά με δασική διαχείριση και αποκατάσταση και προσαρμογή των δασών στην κλιματική αλλαγή.	ΥΠΕΝ, Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας /Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (LIFE ForestLife)	Υπηρεσίες δασών και διαχείρισης φυσικού περιβάλλοντος	Το LIFE ForestLife περιλαμβάνει δράσεις κατάρτισης για τη διαχείριση και την αποκατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων και την προσαρμογή τους στην κλιματική αλλαγή. Προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> • scale up δράσεων κατάρτισης με webinars • διεύρυνση κοινού (όλες οι δασικές υπηρεσίες της Ελλάδας)

Πλάνο υλοποίησης δράσεων κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων

C.5 Webinars – συνεχιζόμενες δράσεις κατάρτισης	2024												2025											
	ΔΕΚ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ
Webinars/ Νομικό πλαίσιο/ Αρχές																								
Webinars/ Νομικό πλαίσιο: ο νέος κανονισμός για την αποκατάσταση της φύσης/ Αρχές																								
Webinars/ Διαχείριση προστατευόμενες περιοχών/ Αρχές																								
Webinars/ Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών/ Αρχές																								
Webinars/ Ειδικό θέμα: Λύσεις βασισμένες στη φύση / Αρχές																								
Webinars/ Νομικό πλαίσιο/ Χρήστες																								
Webinars/ Προστασία της βιοποικιλότητας/ Χρήστες																								
Webinars/ Προστατευόμενες περιοχές/ Χρήστες																								
Webinars/ Τι ισχύει σε μια περιοχή Natura 2000/ Χρήστες																								
Webinars/ Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000/ Χρήστες																								
Webinars/ Τα οφέλη των περιοχών Natura 2000 / Χρήστες																								
Webinars/ Ειδικό θέμα: Λύσεις βασισμένες στη φύση / Χρήστες																								
Webinars/ Τρόποι συμμετοχής στη διακυβέρνηση/ Χρήστες																								
C.5 Webinars - Νέες δράσεις κατάρτισης																								
Διαχείριση και παρακολούθηση ειδών και οικοτόπων σε περιοχές Natura 2000																								
Βιοποικιλότητα της Ελλάδας																								
Σχέδια δράσης ειδών (Δράση C.1 – LIFE IP)																								

